

Armas hr. H. R a j a m a a !

Teie kiri 25. XI 1946 käes. Täna tervituste ja nõuannete eest. B.H. Ü. eitavat vastust (Öpperaamatute tellimine) ei ole ma seni saanud, kuigi kiri pidi olema Rootsisist välja saadetud enne Teie oma.

On tõesti kahju, et Rootsisist Saksamaal töötavatele eesti koolidele saadetud öpperaamatute ümber nii palju tolmu keerleb. Kaldun uskuma, et kuuldu- sed ei ole aluseta. Olin möödunud öppeaastal kindlas usus, et need kelle kätte on usaldatud öpperaamatute jaotamine, talitavad korrektselt, seepärast ei pöördunud ma 1945/46.ö.- a. tellimisega vahetult vastavate asutiste poole Rootsis. Kevadel aga selgus, et olen eksinud. Võin kinnitada, et ainult üksikuid tasuta eksemplare on jõudnud USA tsooni, mööda mitmesugseid teid. Arvan, et nende levitamise viivitatakse meelega, sest nähtavasti saadab ka "Orto" öpikuid müügile ja neid levitatakse kui tasutavamaid eeskätt.

Püüan anda ülevaatliliku pilti öpperaamatute asjas. 15.VI 46 sain Lühikist kirja hr. Peetsu allkirjaga.

Selles teatati:

"Saime täna kooliraamatuid:

1).	H. Jänes- Emakeel I	(unkaudne hind)	rmk. 9.75
2).	" " " II	" "	" 7.50
3).	H. Rajamäe Eesti lugemik I	(unkaudne hind)	rmk. 11. 25
4).	" Valimik Eesti Kirjandust	(")	" 12.-
(mõni üksik eks.)			
5).	Luur- Arumäe- Usuõpetus algkoolile I	(uk. hind)	rmk. 3.75
6).	Gnadenteich- Usuõpetus noortele	" "	" 9.00
7.	Prof. J. Aavik- Kooli leelo I	" "	" 3.75

Välja saata saame siis, kui raha siia jõuab. Lühikis on praegu ka inglise keele öpikuid (Ripman) ja Purre sõnastikud... "Kuhu olid jäänud tasuta raamatud? Neist ei räägitud üldse.

Jätsin raamatud tellimata, sest hinnad olid küllalt soolased. Kahékordsed aastakulud oleksiid tõstnud hinda veelgi, mis ei oleks olnud enam laste vanemate kandejõule vastav, sest minu poole pöördusid mitmed koolid sooviga, et kohalpaljundatud (USA tsoonis) öpikute hind oleks võimalikult madal. Samal ajal liikusid kuuldused, et öpikud olevat Rootsisist saadetud tasuta. Kuulsin ka seda, et saadetistel ei olevat kunagi kaaskirja (saabuvat hiljem) seepärast olevat vaja igaks juhuseks raha öpikute eest kasseerida, et mitte hiljem üllatuse ees seista, kui öpikud on olnud tasulised.

Iluvitav on märkida, et ka Inglise tsoonist paljud õpetajad ja koolijuhatajad on pöördunud minu poole palvega saata öpikuid, sest õpetajad töötavat koguni käsi- raamatuteta. Olen nendegi soove võimaluse järgi täitnud, ja olen saatnud UNRRA kaudu paljundatud öpikuid.

Eriti tuntakse puudust üle kogu Saksamaa maateaduse ja ajaloo õpikutest.

Rottweili Komitee esimees hr. Omri oli maksnud Lüubekis Simre inglise keele õpiku eest, rmk. 15.- Augsburgi saadetud samad õpikud on hinnatud rmk. 25.- Seega kuludeks rmk. 10.- raamatult!! Lugesin ise K. Keda poolt esitatud arvet hr. Pellole. (USA ts. Keskesinduse liige)

Mag. Oinas on saanud korduvalt hr. Kesalt müügiks peamiselt ilukirjandust ja inglise keele õpikuid. Need on realiseeritud Geislingenis. Et nende hind on olnud võrdlemisi kõrge, siis olen suutnud osta vaid ühe raamatu - A. Kallas'e "Leiurothed Londonis", hind rmk. 30.-

Hiljuti sain hr. Jaagundilt teate, et on saabunud õpikuid Rootsist. Ta lubas neist osa jätta S.-Hesse-ni koolidele ja ülejäägi saata mulle jaotamiseks koolide vahel. Ootan nende pärale jõudmist. Kirjutan siis jälle.

Näksin meeleldi, et koolidele saadetud õpikud (tasuta ja tasulised) saadetakse ainult koolinõuniku nimele, mitte aga komiteedele. Koolinõunikul on koolide vajadused teada.

Mitmeast laagrist olen kuulnud kaebeid, et need pakid mis tulevad Lüubeki kaudu eraisikuile on "revideeritud" ja väärtuslikumad esemed (Silveti sõnastik näiteks) on pakist puudunud.

Sain detsembris hr. Andersonilt (Ravensburgist Prantsuse tsoonist) kirja B.H.Ü. kirjast G. Martinoffi allkirjaga, milles teatatakse, et B.H.Ü. on saatnud Saksa-maale kirjandust tasuta ca 20.000 rootsi krooni väärtuses. Arvan, et see summa on arvestatud ka läti ja leedu koolide abistamiseks. Igal juhul on summa küllalt nii suur, et sellest oleks pidanud jätkuma peale Inglise tsooni tarvi-duse ka Prantsuse ja USA tsoonidele.

Lisana siinjuures arvulisi andmeid USA ja Prantsuse tsoonis töötavate lasteadeade, algkoolide ja Gümnaasiumide kohta. (Prantsuse tsoonis on 1 algkool 5 õpilasega).

Lasteade on 20, kasvandikke 700.

	I klasse õpil.	II kl. õpil.	III kl. õpil.	IV kl. õpil.	V kl. õpil.	VI kl. õpil.
Algk.	27	209	33	348	25	219
Gümna.	13	208	10	175	8	139
						9
						129
						8
						133
Algk.	21	138				

Kokku: Algkoolis: 1274: Gümnaasiumis: 780.

Peale selle on Geislingenis Tehnikum ca 50 õpilasega ja Kommertsgümnaasiumi viimane kl. 30 õpilasega.

Geislingen,
24.01.1947.a.

Tuvilades

J. Hean